

אין עוד ספק: קיימת עכשיו מחתרת מזוינת במדינה

המחתרת

מאות. רק חלק מאלה היו לוחמים ממש. האחרים עסקו בתעמולה, במודיעין ובשאר שרותי-לוחמה.

טוב למחתרת כמהא כהיא יכולה להתבסס על ריכוזים טריטוריאליים של כוח-אדם מגויס. כך התבסס הפלמ"ח על הקיבוצים, בעוד שאצ"ל מצא בסיסים במושבות מסוימות.

המחתרת החדשה יכולה להתבסס על ישיבות-החסדר, המשתייכות למחנה זה והן קולטות מדי שנה שנתון של צעירים, ההופכים אוטומטית למועמדים לגיוס למחתרת. תפקיד דומה ממלאות, כמובן, ההתנחלויות.

יחד עם תנועות-נוער מסוימות, אירגוני-סטודנטים וגופים פוליטיים חוקיים, כוללים ציבורים אלה אלפי מועמדים פוטנציאליים למחתרת — גודש של חומר אנושי, העולה בהרבה על הדרוש.

לא אתמלא אם ייוודע כי קיימת ברגע זה מחתרת של כמה מאות חברים, ונציגיה מוכיחים קטנות יותר של כמה עשרות.

הנשק והאירגון מצויים בכמה צורות שונות. לגוש-אמונים יש עתה צבא חוקי ומאורגן — יחידות ההגנה-המרחבית שהוקמו על-ידי הרמטכ"ל, רביאלוף רפאל ("רפול") איתן, למען הגוש. אלה הן יחידות על טהרת אנשי גוש-אמונים, בפיקודם העצמי, הלוכשות מדיצה"ל והמצויידות בנשק של צה"ל.

אין זה סוד כי בהתנחלויות מתרכזו נשק בלתי-חוקי רב. פעם ביקש צה"ל להחרים נשק כזה בהתנחלות אחת, נתקף בסירוב, ונסוג מכוחותו על-ידי פקודה מגבוה.

נוסף על-כך קיימים מצבורי-הנשק הבלתי-חוקיים, מן הסוג שהתגלה על גג ישיבת-החסדר בעיר-העתיקה. כל התנחלות של גוש-אמונים היא, למעשה, יחידה צבאית חמושה, המוכנה לפעולה. אם מבצעי ההתנשקות בראשי-העיריות לא יצאו מהתנחלויות אלה, פירוש הדבר כי יש לפחות גוף נוסף, חמוש היטב ומאומן היטב, המוכן לבצע פעולות צבאיות מתוכנמות.

למעשה אין כל מניעה לכך שהמחתרות האלה יצמחו, תוך זמן קצר, הממדים של אצ"ל וזח"י בתקופת-השיא שלהם — לא רק מבחינת הכמות, אלא גם מבחינת המיקצועיות, טיב החימוש וכושר-הפעולה.

התנאי המוקדם החמישי הוא, אולי, המכריע. מאז טסה-טונג אמר כי אנשי-המחתרת דומים לדגים במים. המים הם האיכזוסיה הזקלית.

אין מחתרת יכולה לפעול מבלי לזכות בתמיכתו הפאסיבית של חלק ניכר מן הציבור. הדבר דרוש כדי למצוא מחסה בשעת-הצורך, להשיג מידע הדרוש לפעולות, למנוע הלשנות וזרימת מידע למוסדות האויב (במיקרה זה: השלטון הישראלי), ולקבל עידוד מוסרי ומעשי.

כאשר איבד אברהם שטרן את אהדת הציבור, הוא חוסל יחד עם כל אירגונו. כאשר השתנו התנאים, שיגשגו אצ"ל ולח"י. כאשר השתנו התנאים שוב, עם החלטת עזרת האו"ם על הקמת המדינה, חוסלו אצ"ל ולח"י בנקל. כיום קיימת תמיכה ציבורית רחבה לאי-דיאלוגיה של המחתרת, ובמיוחד גם למחתרת עצמה. אנשים מרכזיים בעיתונות, ובמיוחד עיתוני-הערב, תומכים ברעיונותיה. שורה של עסקני-מדינה, ביניהם חברי-כנסת דאמי-עשים, מועניקים לה תמיכה מוסרית — וזו רק לשם צבירת הון פוליטי ופירסום עצמי.

ניתן להעריך כי ציבור זה מונה כיום כ-10 עד 15 אחוז של הציבור — המצביעים הפוטנציאליים של התחייה וגוש-אמונים, אהדי האגפים הקיצוניים של המפד"ל, חרות ולעם, חסידי של אריק שרון, ועוד.

משום-כך אמר ח"כ חיים דרוקמן, אחרי ההתנשקות בחייהם של ראשי-העיריות, "כן יאבדו כל אויביך, אדוני". כשנאלץ לחזור בו, הסתפק בקביעה שהיה שמח אילו מתו "מוות טיביעי".

ואילו "הרב" משה לוינגר הגיב על נסיונות-הרצח במילים: "גם אם יתברר שמבצעי הפעולה היו יהודים, אין לגנותם".

זהו המכסימום שאדם יכול לאמר בפומבי.

תפיסה האנטי-דמוקרטית נובעת מן האידאולוגיה עממה, והיא ההופכת קבוצות של הווי-היות לאירגוני-מחתרת.

בעלי האידאולוגיה הקנאית-מיסטיית אינם יכולים לקבל את מרותו של הרוב, מפני שהרוב מתנגד לה וזר לה. הממשלה והכנסת, הנבחרות על-ידי הרוב, מעוררות אצלם גילחון, תיעוב וזעם. "המטרה" עומדת

מזל לתפיסות רקובות של דמוקרטיה ליברלית, שהיא זרה במילא ליהדות. בעלי האידאולוגיה רואים בעצמם "קומץ נבחר", ככרייה-העם המצויים להנהיג את הגוי הקדוש — אם על-ידי הכיבוש המזוינת, אם על-ידי טרור, אם על-ידי ביצוע מעשים הכופים על העם כונו את, "הדרך הנכונה".

כפי שאמר אורי-צבי גרינברג, אחד הנביאים של מחנה זה: "שילטון של בכירים במקום שילטון של נבחרים".

כל מחתרת היא אנטי-דמוקרטית במהותה, תהי שחרי אינה רוצה להגשים את מטרתה באמצעות הצבעה של הרוב, בבחירות, אלא בדרך של כפיית דעתה על הרוב.

אין הדבר מונע מן המחתרת להחזיק נציגים בכנסת, ואף בממשלה. כמכשירים לצורכי תעמולה והשגת סיוע סמוי, אך מרכזי-הכובד נמצא במקום אחר — במקום שבו נמצאים אנשי-המעשה ומצבורי-הנשק.

וחי-האדם מצוי בשפע. יש היום בישראל רבבות רבות של צעירים, שהתחנכו על ברכי אידאולוגיה זו, אולי בגירסה מתונה יותר, והמשתייכים לחוגים המשמשים קרקע-צמיחה לגידולי-פרא אלה. מערכת החינוך הממלכתית-יהודית, וגם כמה מוסדות-חינוך אחרים, חדרים ברוח זו. אין לשכוח כי גם בימי השיא שלו, לא מנה אצ"ל אלא אלף-אלפיים חברים, ולח"י לא מנה אלא כמה

אין עוד שמץ של ספק: קיימת עתה מחתרת מזוינת בישראל.

ואולי לא מחתרת אחת, אלא כמה מחתרות. איני בא לקבוע כאן מי מפקד על מחתרת זו, לאיזה גוף, קיים או חדש, היא משתייכת, ומה ממדיה. זהו עניין לחקירה מיקצועית.

אך אין שמץ של ספק לגבי הזהות המדינית-ציבורית של התארגנות זו. היא שייכת למחנה הימני-קנאי-מיסטי, המשתרע מן השר אריאל שרון ימינה — מחנה הכולל את התנועות השונות למען ארץ-ישראל השלמה, תנועת התחייה, גוש-אמונים, הסנפיייה של "הרב" כהנא, והשר ליים המטרופים של המפד"ל וחרות.

יתכן שאחד הגופים האלה מהווה בעצמו את המחתרת. יתכן גם שהמחתרת אמנם צמחה בתוך אחד הגופים, מקבלת את מרותו הרעיונית, אך מהווה גוף נפרד — כפי שהיווה אצ"ל במפלגה הרעיונית-סיתית. יתכן שהיא פרשה מאחד הגופים האלה, כמו לח"י בשעתו.

זה יתברר במקורם או במאורח. ברגע זה חשוב רק לקבוע את עצם העובדה: קיימת עתה מחתרת המאיימת על שילטון-החוק בישראל, על הדמוקרטיה, על מחנה-השלום, ומנהיגיו, על יחסי-החוקין של המדינה, ואולי אף על ממשלת-ישראל עצמה.

כאשר הופיע נציג שרותי-הביטחון-הכללי לפני שופט עליון ונשבע כי יש בידו חומר המראה כי "הרב" כהנא מתכוון לבצע פשעים כה חמורים, עדיני הם מסכנים לקים שלום-המדינה, ניתנה ההוכחה הפורמלית לקיום מחתרת אחת. גילוי מתסחר-הנפץ בעיר העתיקה, מול הריהבת, מהווה הוכחה שניה, ההתנשקות המתוכנמת בראשי-הציבור בגדה המערבית מהווה הוכחה שלישית. האיומים על פעילי-השלום הישראליים מהווים, כנראה, הוכחה רביעית.

יש שיישה תנאים מוקדמים להיווצרותה של מחתרת מזוינת אלימה, ואלה הם:

- אידאולוגיה קנאית, תפיסה אנטי-דמוקרטית, כוח-אדם, נשק ואירגון, תמיכה ציבורית, סיוע של שלוחות שידטוניות.

הבה נבדוק עד כמה קיימים תנאים כאלה אצלנו, ואם הם קיימים — מדוע הם הולידו את המחתרת דווקא בעיתוי זה.

האידאולוגיה ידועה. זהו החונן של ארץ-ישראל השלמה, בגירסה מחדשת ומוקצנת.

המרכיבים של אידאולוגיה זו אינם חדשים: קנאות לאומנית קיצונית, מהולה במידה גדושה של מיסטיקה "דתית", (אני שם את המילה "דתית", במרכאות, כי גירסה זו הופכת את הדת היהודית לפולחן שיבטי מגני, שאין לו ולא כלום עם התפיסות הדתיות ההומאניות והאוניברסליות הקיימות ביהדות). השקפה זו שוללת את עצם קיומו ואת כל זכויותיו של העם השני בארץ, וטוענת לבעלות בלעדית על ארץ-ישראל כולה, לפחות ממערב לירדן. (אילו כבש צה"ל גם את הגדה המזרחית, היתה תובעת את אותה הבעלות עם). התנגדות העולם אינה מפריעה לבעלי גישה זו. להיפך, תחושת הבידוד היא רצויה ומתנה.

בעבר נתקלה אידאולוגיה זו במיכשול קטן: קיומם של כשני מיליון ערבים בשטח זה.

תרומתו של "הרב" כהנא היתה בכך שהוא העז לכטא בגלוי את אשר חשבו האחרים בסתר ליבם: שיש לפתור את הבעיה על-ידי גירושם מן הארץ.

בעבר חששו לבטא זאת, מפני שזה מהווה ג'נוסייד — רצח-עם — על-יפי לשון האמנה הבינלאומית שישראל חתומה עליה. נוסף על אמנות האג ו'נבנה, אך משבטא זאת "הרב" בכתב ובעל-פה, ועלם מעצור זה, זיהה אידאולוגיה שלמה מבחינה הגיונית וריגשית, היא מספקת לבעליה מוטיבציה חזקה ומכתיבה להם מיצוות של "עשה" — וזו רק מעשה-ההתנחלות בשטחים הכבושים. טיבה של אידאולוגיה כזאת גורם לכך שהיא פולטת מתוכה את האנשים המסתפקים בהטפה מילולית, אלה נדחקים בהדרגה הצידה על-ידי אנשים פעלתיים יותר. אם הם רוצים להחזיק מעמד, עליהם להתאים את עצמם לרוח ההתפתחות. להצטרף בעצמם למחתרת, להקצין את סיגנונם ומעשיהם.